

Jaargang 8 | nr 2

Thuis haven

#SupportThePort

Port of
Antwerp

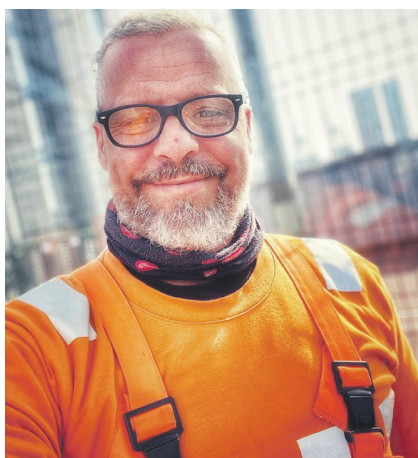
Eén met de wereld

#SupportThePort

De coronacrisis confronteerde de haven van Antwerpen met een nieuwe uitdaging. België en een groot deel van Europa bevoorraden met aandacht en zorg voor de gezondheid van al het havenpersoneel. Dat vereiste van iedereen bijzondere inspanningen.

Dankzij de grote solidariteit tussen mensen en bedrijven in het havengebied bleef de haven draaien. Ook Zijne Majesteit Koning Filip uitte zijn waardering met een officieel bezoek en richtte persoonlijke woorden van steun aan de Antwerpse havenarbeiders.

Bedankt aan alle haventoppers!

Alle omwonenden van de Antwerpse haven krijgen Thuishaven driemaandelijks in de brievenbus. Dit gratis magazine houdt je op de hoogte van havennieuws en -activiteiten.

VU. Nathalie Van Impe — Zaha Hadidplein 1 — 2030 Antwerpen — +32 3 205 20 11
communicatie@portofantwerp.com — www.portofantwerp.com

Redactie & coördinatie: Havenbedrijf Antwerpen — **Lay-out:** Noticed — **Foto's:** Noticed & Havenbedrijf Antwerpen NV van publiek recht* (tenzij anders vermeld) — GEDRUKT OP 100% GERECYCLEERD PAPIER

Volg ons via

Inhoud

één met de wereld

- 04 **Apotheker van de wereld**
- 09 **Mercy Ships helpt strijd tegen COVID-19 in Afrika**

één met de toekomst

- 06 **Digitale vinger aan de pols**
- 08 **Iets horen waaien**
"Drones die rondvliegen in de haven, is dat wel veilig?"

één met de haven

- 07 **Megaschip ahoi!**
- 10 **Een dag met binnenschipper Debby**
- 11 **Onder de waterlijn**

één met de omgeving

- 14 **Beleef de zomer in de haven**

04

één met de wereld
Apotheker van de wereld

één met de haven
Megaschip ahoi!

11

één met de haven
Onder de waterlijn

08

één met de toekomst
"Drones in de haven: is dat wel veilig?"

Apotheker

van de wereld

Port of Antwerp levert extra inspanningen om de bevoorrading van ons land en een groot deel van Europa te garanderen. Wist je dat de haven ook een belangrijke schakel is in het wereldwijd transport van medicijnen en gezondheidsproducten? Dat is meer dan ooit van levensbelang!

Farmaceutische producten zijn temperatuurgevoelig. Zee-transport met reefercontainers garandeert een constante temperatuur.

Afhankelijk van de lading bedraagt de temperatuur in de container meestal tussen 2°C en 8°C of tussen 15°C en 25°C.

Enkel logistieke bedrijven met de verplichte licenties en certificaten mogen medische goederen behandelen. Strikte ongediertebestrijding, een verplicht kuis- en onderhoudsplan, luchtdichte toegangen zodat stof en vuil buiten blijven en beschermingsmiddelen voor medewerkers zijn maar enkele van de strenge voorschriften.

Antwerpen maritiem hart van farmareus Pfizer

Vanuit België coördineert Pfizer het wereldwijd transport van alle geneesmiddelen, die het farmabedrijf in Europa produceert. Tot enkele jaren geleden gebeurde dat grotendeels via lucht- of wegtransport. Vandaag speelt maritiem transport een steeds grotere rol. Bijna alle scheepsladingen van Pfizer vertrekken of arriveren in de haven van Antwerpen.

Eddy Weygaerts, Senior Logistics Manager Pfizer:

“Geneesmiddelen zijn temperatuurgevoelig en vaccins nog het meest. Daarom gebeurt zee-transport altijd met reefercontainers. Dat zijn containers met een eigen koelingssysteem. Dankzij digitale sensoren volgen we de temperatuur van iedere container gedurende de hele zeereis. Zo zijn we zeker dat de kwaliteit van de lading veilig is tot op de bestemming. Niet onbelangrijk als je weet dat een container met vaccins een hoge waarde heeft, niet alleen financieel maar ook voor de gezondheid van patiënten. De lading is over zee iets langer onderweg, maar met een wereldwijde goederenstroom en efficiënte planning is dat haalbaar.”

“Pfizer is er op enkele jaren in geslaagd om bijna de helft van haar transport te verplaatsen van de lucht naar de zee. Dat is mee te danken aan de inzet van Port of Antwerp, die een voortrekker is van innovatie en digitalisering in de maritieme wereld. We hopen dat de Antwerpse aanpak andere wereldhavens inspireert om hetzelfde te doen. Dat maakt van de zeevaart een duurzaam en betrouwbaar alternatief voor het intercontinentaal transport van geneesmiddelen.”

Katoen Natie redt levens met zorgeloze distributie

In de haven van Antwerpen beschikt Katoen Natie over zes grote magazijnen voor opslag en behandeling van medicijnen en medische hulpmiddelen. Het zijn gespecialiseerde opslagplaatsen waar alles in teken staat van hygiëne en temperatuurcontrole.

An D'Hondt Head of Business Line Health-care & Personal Care Katoen Natie:

“Logistiek voor de gezondheidsindustrie vraagt een grote flexibiliteit. Door de coronacrisis behandelen we plots twee tot drie keer zoveel medische goederen als gewoonlijk. Maar alles blijft natuurlijk voldoen aan de strenge kwaliteitseisen. In Antwerpen lossen we ladingen, die verder gaan naar lokale distributiecentra in andere Europese landen. Of direct naar eindklanten. We verzamelen hier ook uitgaande zendingen voor de export. Jaarlijks behandelen we momenteel zo'n 45 000 trucks en containers van en naar 67 landen.”

“Het gaat over producten voor hospitalen en labo's zoals chirurgische kits, mondklappen, schorten, spuiten en onderdelen voor medische apparatuur. Maar ook infusen, geneesmiddelen en grondstoffen voor de productie van medicijnen passeren via het distributiecentrum van Katoen Natie. Alle medewerkers hebben een specifieke opleiding gekregen en weten hoe ze moeten omgaan met deze producten. Door medische goederen veilig en op tijd bij de klant te brengen, leveren we een bijdrage aan het levensreddende werk van zorgverleners. Het geeft al onze medewerkers voldoening om dat elke dag opnieuw te realiseren. Zeker tijdens een gezondheids crisis zoals corona.”

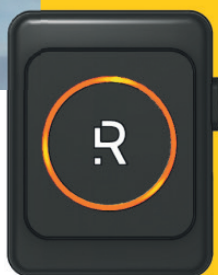
“Op termijn zal er nog meer farmaceutisch transport over zee gaan. De zeevaart kan een betere stabiliteit van de temperatuur garanderen en is aanzienlijk goedkoper dan de luchtvaart. Port of Antwerp is klaar om farmabedrijven de beste zorg te bieden voor hun producten. Bovendien is er voldoende reefercapaciteit aanwezig. België heeft een internationale reputatie voor het ontwikkelen en produceren van geneesmiddelen. Dat maakt van Port of Antwerp een aantrekkelijke partner voor toonaangevende spelers in de sector.” •

Digitale vinger

aan de pols

Vlaams technologiebedrijf Rombit stelde zich de vraag of haar Romware-polsband een rol kan spelen in de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus. In risicovolle situaties waarschuwt die polsband de gebruiker met een trilling en een visueel signaal. Valdetectie, afdalen in een afgesloten ruimte, een voertuig dat nadert. Het zijn enkele voorbeelden van gevaarlijke werksituaties waarbij de Romware-polsband alarm slaat.

Door de opkomst van het coronavirus zette Rombit alle zeilen bij voor een functionele update. Nu waarschuwt de polsband ook wanneer mensen op minder dan 1,5 meter in elkaars buurt komen. Port of Antwerp zal de functionaliteiten van de polsband testen in realistische scenario's. Erwin Verstraelen, Chief Digital & Innovation Officer bij Port Of Antwerp, is optimistisch over de toepassing: "Dit toont aan dat technologie oplossingen biedt, ook in plotse crisissituaties." •

Mega schip ahoi!!

In juni arriveert HMM Algeciras, het grootste containerschip te wereld, in de haven van Antwerpen. Het schip van de Zuid-Koreaanse rederij Hyundai Merchant Marine is te water gelaten op 24 april 2020 en legt haar eerste vaart af.

De eerste reis van een nieuw schip heet een 'maiden trip'. In iedere haven vindt een welkomstritueel plaats. Zo bezorgt een officiële delegatie van Port of Antwerp het schip een gegraveerde herinneringsplaat of 'godspeed plate'. De bemanning van de HMM Algeciras bestaat uit 24 opvarenden onder commando van de Zuid-Koreaanse kapitein Jon Kiun.

Met 400 meter lengte en een breedte van 61 meter is dit schip een varende gigant. Aan boord is plaats voor 23 964 standaardcontainers. Een wereldrecord! Vijftig jaar geleden kon het grootste containerschip ter wereld 1 500 standaardcontainers vervoeren. De containertrafiek in de Antwerpse haven groeide in dezelfde periode van 1,2 miljoen ton per jaar naar 138,7 miljoen ton. Logisch dat ook de schepen groter zijn! •

Wil jij kleine en grote schepen in de haven ontdekken? Trek dan naar een van de uitkijpunten. Download de ship-spotterskaart met de beste locaties op de website van Port of Antwerp. En vergeet je verrekijker niet!

Iets horen waaien

“Drones die rondvliegen in de haven, is dat wel veilig?”

Samen met de Faculteit Toegepaste Ingenieurswetenschappen van Universiteit Antwerpen ontwikkelt Port of Antwerp dronetechnologie voor het opsporen van olie-
vervuiling in de haven.

Het testonderzoek is succesvol afgerond. In de loop van 2021 zullen de drones operationeel zijn. Eerst nog met besturing door een dronepiloot. Later moet artificiële intelligentie het mogelijk maken dat drones op eigen houtje rondvliegen.

Piet Opstaele, Innovation Enablement Manager bij Port of Antwerp: “Olievervuiling is een vaak voorkomend probleem in havens. De oorzaak is meestal een scheepslek, een ongeval of een illegale lozing. Port of Antwerp betaalt jaarlijks meer dan 1 miljoen euro om oliesmurrige op te laten kuisen. Hoe sneller we olie-
vervuiling aanpakken, hoe kleiner de schade aan het milieu en hoe lager de kosten. Door drones uit te rusten met warmtebeeldcamera's kunnen we dag en nacht olie detecteren in het water. Ook kleine hoeveelheden, die anders onopgemerkt blijven.”

“Op termijn wil Port of Antwerp ook drones inzetten voor de inspectie van infrastructuur zoals havenbruggen. In andere sectoren gebeurt dat nu al voor het nazicht van hoogspanningsleidingen, windmolens en chemie-installaties. Zo is er minder risico op werk-
ongevallen en moeten enkel nog mensen ter plaatse gaan als het echt nodig is. Bijvoorbeeld om een herstelling uit te voeren.”

“Dronetechnologie is de voorbije jaren sterk geëvolueerd. Moderne drones kunnen zelf objecten herkennen en ontwijken. De mogelijkheden van dronetoepassingen zullen blijven groeien en Port of Antwerp wil deze evolutie volop benutten. Daarom bekijken we hoe de haven efficiënter en veiliger kan functioneren door het inzetten van drones. Deze kennis willen we delen met alle bedrijven in de haven.”

“Het havengebied is een autonome zone, waar specifieke regels gelden. Ook voor drones. Er zijn strenge voorschriften om een drone te mogen inzetten in de haven. Naarmate er meer drones in het luchtruim vliegen, zal er een speciaal soort luchtverkeersleiding voor drones komen. Skeyes (vroeger Belgocontrol) en de Federale Overheidsdienst Mobiliteit zijn al volop bezig om hiervoor regels en toepassingen te ontwikkelen.” •

Mercy Ships helpt strijd tegen COVID-19 in Afrika

Mercy Ships wil er alles aan doen om de verspreiding van het coronavirus in Afrika te beperken. Daarom hebben ze een Afrika-steunfonds opgericht. Met dit fonds willen ze ervoor zorgen dat ook de allerarmsten toegang blijven hebben tot medische hulp.

Het ziekenhuisschip, de Africa Mercy, vaart naar landen in Afrika waar er bijna geen dokters zijn. Doodzieke patiënten krijgen een levensreddende operatie op het schip en bovendien: kosteloos. De 450 vrijwilligers, waaronder chirurgen en verpleegkundigen, werken volledig gratis. Meer zelfs: zij betalen zelf hun reis en verblijf.

In de West-Afrikaanse landen zijn de zorgsystemen erg kwetsbaar. De bevolking heeft er weinig tot geen toegang tot veilige, tijdige en betaalbare gezondheidszorg en de nood aan efficiënte en bereikbare medische hulp is groot.

Door de gebrekkige gezondheidsinfrastructuur kan een verdere verspreiding van het coronavirus in deze landen catastrofale gevolgen hebben. Daarom focust de organisatie zich nu ook op de strijd tegen COVID-19 in Afrika. •

Doe een gift

Port of Antwerp steunt al jarenlang de initiatieven van Mercy Ships en zal dat blijven doen. Wil je zelf een gift doen? Surf dan naar mercyships.be/gift

Een dag met

binnenschipper **Debby**

5:33

Vroeg uit de veren! Na een koffie zet ik me achter het roer van ons schip MS Rosarium en we gooien de trossen los.

Er komt een gek geluid uit de motor. Straks even een kijkje nemen in de machinekamer. Binnenvaartschippers kennen hun schip vanbinnen en vanbuiten. Zo voeren we zelf technische controles en kleine reparaties uit.

9:13

Mijn man neemt het roer over. Een binnenvaartschip is een familiebedrijf. We verdelen de taken aan boord en lossen elkaar regelmatig af. Na een snelle lunch met de kinderen ga ik naar de motor kijken.

11:56

We zijn langer onderweg dan voorzien en het schip zit bijna zonder brandstof. We varen op de Donau waar tanken peperduur is. Maar we genieten er wel van de mooiste landschappen van Duitsland en Hongarije!

14:10

15:20

Mijn man en ik vervoeren het liefst droge lading. Het zijn langere trajecten met minder tussenstops. Momenteel ligt het ruim vol zonnebloempitten. Die brengen we van Hongarije naar België, waar het bij de bakkers en andere voedingsproducenten belandt.

16:49

Mijn oudste zoon heeft moeite met zijn huiswerk. Normaal zit hij op internaat, maar door corona is zijn school nu gesloten. Het is roeien met de riemen die je hebt. Ik doe mijn best om bijles te geven.

De kinderen komen me helpen mondmaskers maken. Echt dode momenten heb je niet op een binnenvaartschip. Een schip slaapt nooit!

19:33

21:57

Werkdagen op een binnenschip duren langer dan acht uur. Binnenvaartschippers kunnen hun nachtrust dus goed gebruiken. We meren aan en kruipen onder de wol.

Onder de waterlijn

De Antwerpse scheepshersteller Hydrex zorgt voor grote en kleine reparaties onder water. Hydrex is wereldwijd actief en heeft duikteams in het water van de Verenigde Staten tot Japan.

Er zijn 30 duikers in dienst bij Hydrex

Schade aan de romp, een kapotte schroefas of een gebroken roerblad? Tijdens het varen met grote schepen duiken al eens technische problemen op. Voor defecten onder de waterlijn betekent dit dat het schip op het droge moet. Dat kost niet alleen geld, maar ook veel tijd. Vanaf 1974 werkte Boud Van Rompay, CEO van Hydrex, aan een oplossing. Hij bedacht een revolutionaire methode om onderwaterherstellingen aan vaartuigen uit te voeren.

"In plaats van gebruik te maken van een droogdok bedacht ik een manier om onderwater een werkkamer te bouwen. Ter hoogte van de schade installeren we een constructie op maat, die we vervolgens vullen met perslucht. Daarin kunnen gespecialiseerde duikers en techniekers alle mogelijke onderwateroperaties uitvoeren alsof ze op het droge zitten."

Het eerste 'mobdock' of mini mobiel droogdok was geboren. Zo voert Hydrex probleemloos herstellingen uit aan scheepsschroeven of dicht het gaten van wel tientallen meters lang. Hydrex leidt zelf duikers op in het gespecialiseerd gebruik van 'mobdocks' en het uitvoeren van traditionele duikopdrachten voor routineonderhoud zoals het reinigen van schroeven of scheepssrompen.

Verschillende duikteams staan paraat om overal ter wereld in actie te komen en onderwateroperaties zo snel en zo veilig mogelijk uit te voeren. In geen tijd varen de schepen verder naar een volgende haven. •

Speeltijd

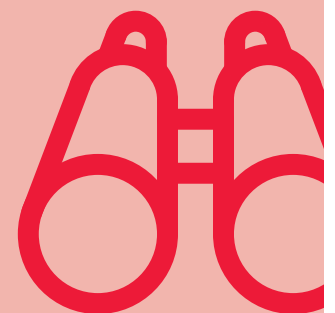
in de haven

Zoek de **6** verschillen

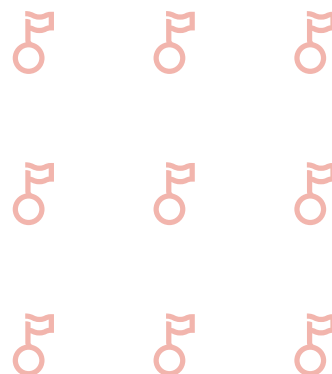
Net zoals de luchtvaart, maakt ook de scheepvaart gebruik van verkeersstorens. De verkeersleiding zorgt dat schepen in de haven vlot en veilig naar hun bestemming varen.

Deze assistent-verkeersleider zit in de verkeersstoren aan de Kieldrechtsluis. Hij houdt het scheepvaartverkeer nauwlettend in de gaten. Maar hoe scherp is jouw blik? Zoek de zes verschillen!

		8	2	6				9
				1		6		
						4		8
	5	6						
4					5			7
8		7		9	3		4	
	8		7					
		5				8		
		9	1				2	

Raadsel: verbind de 9 boeien

Verbind door **4 rechte lijnen** te trekken de onderstaande boeien. De resulterende lijn mag echter niet onderbroken zijn: de punt van je pen mag het papier niet verlaten.

N	N	E	T	R	O	O	S	L	E	G	O	V	M	R	G	A	H
B	D	H	N	Q	B	S	G	K	R	N	K	G	M	L	X	N	E
I	W	S	I	C	A	N	G	Z	E	U	D	G	I	R	X	F	R
N	W	E	E	S	T	E	U	L	K	C	I	U	M	K	W	I	S
N	V	O	R	N	O	E	E	S	I	M	E	P	F	M	G	N	T
E	J	L	I	E	O	J	R	I	U	V	H	C	F	H	C	D	E
N	A	C	D	B	L	R	C	Z	D	D	D	V	I	O	K	U	L
S	C	W	J	T	S	D	D	C	D	B	N	L	E	Y	D	S	L
C	H	X	N	S	T	N	H	G	Q	K	O	U	T	D	K	T	E
H	T	N	N	P	J	U	J	A	D	E	Z	S	S	E	P	R	R
I	H	Y	C	B	S	U	O	I	V	A	E	F	T	C	X	I	Q
P	A	D	J	J	V	R	J	H	Z	E	G	I	O	R	P	E	L
T	V	B	N	I	U	V	E	C	G	A	N	E	C	O	A	G	W
R	E	S	C	R	I	C	N	V	K	M	G	D	H	F	T	W	X
Q	N	Y	U	G	F	J	N	X	I	U	G	A	T	K	I	Y	Y
T	Y	A	Y	P	W	H	E	N	A	U	O	D	M	S	E	N	V
O	M	K	D	M	P	S	V	S	P	R	H	P	X	A	N	N	D
I	W	A	T	E	R	L	I	J	N	Y	Z	B	E	T	T	U	T

Woordzoeker

BINNENSCHIP
 DOUANE
 DRONES
 DUIKER
 FIETSTOCHT
 GEZONDHEID
 HERSTELLER
 INDUSTRIE
 JACHTHAVEN
 MAGAZIJN
 PATIENT
 TASKFORCE
 VOGELSOORTEN
 WATERLIJN
 WERELDHAVEN

Beleef de zomer in de haven

#dehaventzomert

Met #dehaventzomert biedt Port of Antwerp weer een reeks leuke activiteiten voor jong en oud. Geniet van de zomer in eigen land en ontdek samen met ons de haven!

1 Avontuurlijke fietstochten: trek er samen met onze gids op uit. Je start in het MAS-Havenpaviljoen. Met de Waterbus steken we over naar Linkeroever. Al fietsend maak je kennis met verschillende kenmerken van de haven: geschiedenis, natuur, kunst, industrie,... het komt allemaal aan bod!

2 Ontspannende wandelingen: wist je dat de haven heel wat natuurgebied heeft? Verken samen met een gids het prachtige landschap van de Hedwige-Prosperpolder. Leer meer over de ontwikkeling van het Grenspark Groot Saeftinghe en vink alle weidevogels af op de vogelbingo. Kortom: een sportieve, leerrijke wandeling waarbij je verrekijker zeker niet mag ontbreken!

3 Speurtoezien in de haven: al spelenderwijs de haven leren kennen? Breng een bezoek aan het MAS-Havenpaviljoen en neem deel aan de digitale zoektocht. Op een grote luchtfoto zie je stickers, die verbonden zijn met een quiz. Als digitale speurtoezien maak je gebruik van één van de tablets om het juiste antwoord te vinden. Er zijn versies voor verschillende leeftijdscategorieën.

4 Afvalpiraten op 'trashure hunt': deze zomer roept piraat Patje Plastic de hulp in van alle kinderen om de buurt vrij te houden van zwerfvuil. Meld je aan als afvalpiraat in het MAS-Havenpaviljoen. Daar krijg je een ooglapje, handschoenen, vuilzakken en een geheime kaart met zwerfvuilschatten. Het afval dat je verzamelt, wegen we op onze piratenweegschaal. Als beloning krijgen alle afvalpiraten een gerecycleerd cadeautje uit onze schatkist en een officiële oorkonde. •

Praktisch

Fietstochten

Prijs: €15 voor volwassenen en €5 voor kinderen van 12 tot 18 jaar, deelnemen kan vanaf 12 jaar
Data: 04/07, 08/07, 18/07, 29/07, 01/08, 12/08, 22/08, 26/08, 05/09, 19/09

Wandelingen

Prijs: €15 voor volwassenen en €5 voor kinderen van 12 tot 18 jaar, deelnemen kan vanaf 12 jaar
Data: 01/08, 06/08, 08/08, 20/08, 22/08, 03/09, 05/09, 10/09, 12/09, 19/09

Speurtoezien in de haven & afvalpiraten

Beide activiteiten zijn gratis en dat tijdens de openingsuren van het MAS-Havenpaviljoen.

Openingsuren: dinsdag t.e.m. zondag van 9.30 uur tot 17.30 uur

Adres: Havenpaviljoen, Hanzestedenplaats 19, 2000 Antwerpen

Voel je het al kriebelen en wil je meer weten?

Neem dan een kijkje op onze website

events.portofantwerp.com/dehaventzomert

Eropuit trekken is gezond! Hou daarbij steeds rekening met mogelijke **COVID-19 maatregelen** die van kracht zijn en kijk voor je vertrek goed de vertrek- en openingsuren na.

Liever zelf op pad?

De haven is meer dan industrie. Met haar oppervlakte van twaalfduizend hectare valt er nog veel meer te ontdekken. Ga rustig vissen, urenlang wandelen of maak een fietstocht door de ongerepte natuur. Onderweg spot je tientallen vogelsoorten, machtige forten en als je geluk hebt een zeehond! Wanneer je maag begint te knorren van al dat fietsen of wandelen, vind je er ook unieke picknicklocaties en culinaire lekkernijen. Weet je niet waar te beginnen? Het Havenlandlabel wijst je de weg naar alle ontspanning, sport en cultuur in en rond de haven.

Wat is Havenland?

Havenland laat je het jaar rond kennismaken met al het vertier dat er in het Antwerps havengebied te beleven valt. Havenland is een samenwerking tussen Port of Antwerp, Maatschappij Linkerscheldeover, Havencentrum Lillo en meer dan twintig andere partners uit de regio.

Klaar voor de start?

Je ontdekt Havenland te voet of met de fiets. Rustig in je eentje of in het gezelschap van vrienden of familie. De fietskaart van Havenland is online beschikbaar of gratis te verkrijgen bij een van de vele Havenlandpartners. Met deze gids in je achterzak kom je al een heel eind! Liever zelf een route uitstippelen? Dat kan natuurlijk ook. Een volledig overzicht van alle bezienswaardigheden vind je op www.havenland.be

Een greep uit het Havenlandaanbod

⇒ Alles voor de sport

- Bij golfclub Beveren werk je in een ecologisch verantwoorde omgeving aan je backswing. www.golfclubbeveren.be
- Wist je dat er een hengelkaart bestaat waarop staat aangegeven waar je in het havengebied mag vissen? Zo mag je je lijn uitgooien vanop de kade van het Bonaparte- en Willemdok. De hengelkaart vind je terug op www.portofantwerp.com

⇒ Een stukje cultuur

- Langs het fietspad ter hoogte van ITC Rubis staan prachtige foto's tentoongesteld. De foto's geven een blik achter de schermen van de activiteiten op een tankterminal.
- Fort Liefkenshoek beschermde Antwerpen tegen de Spanjaarden in de zestiende eeuw. Vandaag biedt het bezoekerscentrum informatie en leuke spelletjes. Je maakt er ook een mooi wandelingetje of blaast even uit op het terras van de taverne. www.fortliefkenshoek.be

Fort Liefkenshoek

⇒ Op vakantie in eigen land

- Via het jaagpad langs het Kanaaldok en de Reigersbosdreef beland je in de Berendrechtse Opstalvallei waar de oudste reigerkolonie van België haar broedplaats heeft.
- Wie het echt naar z'n zin heeft, kan in een van de B&B's terecht voor een overnachting. Na het ontbijt begin je met nieuwe moed aan de volgende Havenlandroute! •